

Herat
AFGHANISTAN
Kabul
Peshawar
Farah
Qandahar

Smernice: Afganistan

Smernice: Afganistan.

April 2022

Rokopis je bil dokončan marca 2022.

Agencija Evropske unije za azil (EUAA) ali katera koli oseba, ki deluje v njenem imenu, ne prevzema odgovornosti za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2022

PDF ISBN 978-92-9400-485-7 doi: 10.2847/156493 BZ-07-22-999-SL-N

© Agencija Evropske unije za azil (EUAA), 2022

Fotografija na naslovnici: © iStock (photographer: Keith Binns), January 28, 2008

Reprodukcija je dovoljeno z navedbo vira. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami agencije EUAA, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Kazalo

Uvod	5
Splošne pripombe	11
Subjekti preganjanja ali resne škode	12
Status begunca: napotki za posamezne profile	17
Uvodne pripombe.....	17
Profili	18
Subsidiarna zaščita	36
Člen 15(a) direktive o pogojih	36
Člen 15(b) direktive o pogojih	37
Člen 15(c) direktive o pogojih	39
Subjekti zaščite.....	43
Možnost notranje zaščite	45
Izključitev.....	47
Kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin, zločin proti človeštvu	48
Hudo (nepolitično) kaznivo dejanje	49
Dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov	50
Nevarnost za skupnost ali varnost države članice	50
Kratice in okrajšave	51

Uvod

V teh smernicah so povzete ugotovitve iz skupne analize o Afganistanu in jih je treba brati v povezavi z njo. Celotne „Smernice za državo: Afganistan“ so na voljo na naslovu: <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>.

Smernice za državo so pripravljene v skladu s [členom 11 Uredbe \(EU\) 2021/2303 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za azil](#) ⁽¹⁾. Pomenijo skupno oceno stanja v izvorni državi, ki so jo pripravili visoki uradniki iz držav članic EU v skladu z veljavno zakonodajo EU in sodno prakso Sodišča Evropske unije (SEU).

Te smernice držav članic ne odvezujejo obveznosti, da posamezno, objektivno in nepristransko preučijo vsako prošnjo za mednarodno zaščito. Vsako odločitev je treba sprejeti na podlagi individualnih okoliščin prosilca in razmer v Afganistan v trenutku sprejetja odločitve v skladu z natančnimi in najnovejšimi informacijami o državi, pridobljenimi iz različnih ustreznih virov (člen 10 direktive o azilnih postopkih).

Analiza in navodila v tem dokumentu niso izčrpní.

Zakaj se pripravijo smernice za države?

Smernice za državo so načrtovane kot orodje za oblikovalce politik in odločevalce v okviru skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS). Namenjene so kot pomoč pri obravnavanju prošenj za mednarodno zaščito, ki jih vložijo prosilci iz Iraka, in spodbujanju zblíževanja praks držav članic pri odločanju.

Svet Evropske unije se je 21. aprila 2016 dogovoril o vzpostavitvi mreže politik na visoki ravni, ki bi vključevala vse države članice, usklajevala pa bi jo agencija EUAA, z nalogo, da izvede skupno oceno in razlago razmer v glavnih izvornih državah ⁽²⁾. Mreža podpira razvoj politik na

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010, na voljo na naslovu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32021R2303>.

⁽²⁾ Svet Evropske unije, izid 3461. seje Sveta, 21. aprila 2016, 8065/16; na voljo na naslovu: <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

ravni EU, ki temeljijo na skupnih informacijah o izvorni državi (COI), s skupno razlago teh informacij z vidika ustreznih določb pravnega reda Unije na področju azila ter ob upoštevanju vsebine gradiva agencije EUAA za usposabljanje in praktičnih navodil, kadar je to primerno. Priprava skupnih analiz in smernic je zdaj kot ključno področje vključena v novi mandat agencije EUAA ter se ureja na podlagi [člena 11 uredbe o ustanovitvi agencije EUAA](#).

Kaj zajemajo smernice?

V smernicah so povzete **sklepne ugotovitve** skupne analize v enostavni in uporabniku prijazni obliki ter zagotavljajo praktične napotke za analizo posameznega primera. To je „povzetek“ celotnih [„Smernic za državo: Afganistan“](#).

V celovitih [„Smernicah za državo : Afganistan“](#) je na voljo tudi drugi, podrobnejši del – **skupna analiza**. V skupni analizi so opredeljeni ustrezni elementi v skladu z zakonodajo, sodno prakso in horizontalnimi smernicami, povzeta je dejanska ustrezna podlaga v skladu z razpoložljivimi skupnimi informacijami o izvorni državi, analizirane so tudi razmere v zadevni izvorni državi.

Skupna analiza je na voljo na naslovu <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>.

Povezave na ustrezni del skupne analize (v angleščini) so navedene v teh smernicah.

Kakšen je obseg te posodobitve?

S sedanjo različico smernic se posodablja in nadomestijo „Smernice za državo: Afganistan“ (november 2021).

Posodobitev se osredotoča predvsem na pomembne spremembe, ugotovljene v prvih mesecih po talibanskem prevzemu oblasti. V času priprave te posodobitve so bile informacije o nekaterih temah še vedno omejene in/ali so si nasprotovale, vendar smo si prizadevali

zagotoviti skupno analizo in smernice, kolikor je to trenutno izvedljivo. Upoštevajte, da so skupne informacije o izvorni državi v tem dokumentu omejene na dogodke, ki so potekali do 8. decembra 2021. Upoštevane so tudi dodatne informacije v zvezi z omejitvami svobode gibanja žensk, ki jih je 26. decembra 2021 uvedlo ministrstvo za spodbujanje kreposti in preprečevanje greha. Bralca opozarjamo, naj v času sprejemanja odločitve vedno upošteva razpoložljive ustrezne in najnovejše skupne informacije o izvorni državi.

Agencija EUAA bo skupaj z državami članicami še naprej spremljala razvoj razmer v državi ter redno pregledovala in posodabljala smernice za Afganistan.

Ali so te smernice zavezujoče?

Smernice za državo niso zavezujoče. V skladu s [členom 11 uredbe o ustanovitvi agencije EUAA](#) pa morajo države članice pri obravnavanju prošenj za mednarodno zaščito upoštevati smernice skupaj s skupno analizo, saj ne posegajo v njihovo pristojnost za odločanje o posameznih prošnjah.

Kdo je sodeloval pri pripravi teh smernic za državo?

Ta dokument je rezultat skupne ocene Mreže za pripravo smernic za države, katere delo sta podpirali pripravljalna skupina izbranih nacionalnih strokovnjakov in agencija EUAA. Evropska komisija in Urad visokega komisarja ZN za begunce (UNHCR) sta zagotovila dragocen prispevek k temu procesu.

Smernice in skupno analizo je Mreža za pripravo smernic za države končala marca 2022, aprila 2022 pa jih je potrdil upravni odbor agencije EUAA.

Kateri pravni okvir se uporablja?

Kar zadeva veljavni pravni okvir, skupna analiza in smernice temeljijo na določbah [Ženevske konvencije iz leta 1951](#) ⁽³⁾ in [direktive o pogojih](#) ⁽⁴⁾, pa tudi na sodni praksi Sodišča Evropske unije; kadar je primerno, se upošteva tudi sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP).

⁽³⁾ Generalna skupščina Združenih narodov, Konvencija o statusu beguncev iz leta 1951 in Protokol o statusu beguncev iz leta 1967.

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.

Katere smernice o izpolnjevanju pogojev za mednarodno zaščito se upoštevajo?

Horizontalni okvir smernic, uporabljen v tej analizi, temelji predvsem na naslednjih splošnih smernicah:

Ta in druga praktična orodja agencije EUAA so na voljo na naslovu: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

Upoštevane so tudi ustrezne smernice UNHCR, ki so bile na voljo v času zaključevanja priprave tega dokumenta, zlasti [UNHCR Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan](#) ⁽⁵⁾, ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ UNHCR Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan (Smernice UNHCR o potrebah oseb, ki bežijo iz Afganistana, po mednarodni zaščiti), februar 2022, ki so na voljo na naslovu: <https://www.refworld.org/docid/61d851cd4.html>.

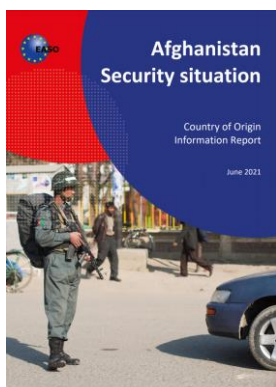
⁽⁶⁾ UNHCR Handbook and guidelines on procedures and criteria for determining refugee status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees (Priročnik in smernice UNHCR o postopkih in pogojih za določanje statusa begunca v skladu z Ženevsko konvencijo iz leta 1951 in Protokolom o statusu beguncev iz leta 1967); pa tudi druge smernice, dokumenti politike ter sklepi ExCom in stalnega odbora UNHCR, ki so na voljo na: <https://www.refworld.org/rsd.html>.

Katere informacije o izvorni državi so uporabljene?

Dokumenti agencije EUAA s smernicami za države se ne bi smeli upoštevati in navajati kot viri skupnih informacij o izvorni državi. Informacije, ki jih vsebuje ta dokument, temeljijo na poročilih agencije EUAA o izvorni državi, v nekaterih primerih pa tudi na drugih navedenih virih. Ta poročila za razliko od smernic za države obsegajo vire informacij o izvorni državi, ki se lahko navajajo kot viri.

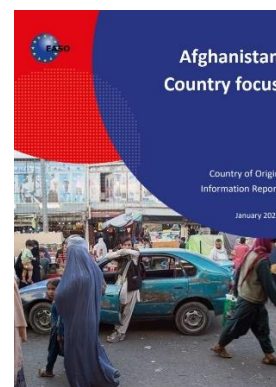
Ta posodobitev temelji predvsem na naslednjih novejših informacijah o izvorni državi:

Poročilo EUAA z informacije o izvorni državi: Afganistan, Varnostne razmere (junij 2021)

Poročilo EUAA z informacije o izvorni državi: Afganistan, Varnostne razmere – posodobitev (september 2021)

Poročilo EUAA z informacije o izvorni državi: Afganistan, Analiza države (januar 2022)

Te smernice bi bilo treba šteti za veljavne, dokler sedanji dogodki in njihov razvoj ustrezajo trendom in vzorcem, ugotovljenim v referenčnem obdobju zadevnih poročil o informacijah o izvorni državi. Nov razvoj dogodkov, ki povzroči pomembne spremembe in nove trende, lahko vpliva na oceno iz teh smernic. Poročila agencije EUAA o informacijah o izvorni državi in smernice za države se po najboljših močeh redno posodablja in ustrezno odražajo vse take pomembne spremembe. Posamezne prošnje bi bilo treba vselej oceniti ob upoštevanju najaktualnejših razpoložljivih informacij o izvorni državi.

Poročila agencije EUAA o informacijah o izvornih državah so na voljo na naslovu <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

Kako smernice za države pomagajo pri individualni oceni prošenj za mednarodno zaščito?

Smernice in skupna analiza sledijo korakom obravnave posamezne prošnje za mednarodno zaščito. Ta dokument obravnava ustrezne elemente v skladu z direktivo o pogojih in

zagotavlja splošno oceno razmer v izvorni državi, skupaj z napotki za pomembne posamezne okoliščine, ki jih je treba upoštevati.

Dodatne informacije in dostop do drugih razpoložljivih smernic za države so na voljo na naslovu: <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Splošne pripombe

Zadnja posodobitev: april 2022

V času priprave tega dokumenta se razmere v Afganistanu še razvijajo, zato je v nekaterih primerih zlasti težko dokončno oceniti mednarodno zaščito. Izpostavijo se lahko naslednji elementi:

Zaradi prehodnega obdobja, v katerem je Afganistan v času priprave tega dokumenta, je težko z gotovostjo odgovoriti na več vprašanj, usmerjenih v prihodnost, glede morebitne vrste države in oblasti, ki jo lahko vzpostavijo talibani.

Čeprav prihodnje vedenje talibanov ni predvidljivo, pa so ob upoštevanju povečanja njihovih zmogljivosti in teritorialnega nadzora lahko profili, ki so bili njihova tarča v preteklosti, še bolj ogroženi.

Šteje se, da je raven vesplošnega nasilja v državi precej nižja, kot je bila pred talibanskim prevzemom oblasti. Vendar bi morale prihodnje tveganje vesplošnega nasilja v katerem koli delu države vselej temeljiti na najnovejših informacijah o dinamiki na posameznem območju in tudi v celotni državi.

Upoštevati je treba tudi omejitve v zvezi z zanesljivim poročanjem, saj je verjetno, da bo poročanje iz Afganistana ali nekaterih delov države nezadostno.

Še vedno ni jasno, kako talibani dojemajo in obravnavajo posameznike, ki zapuščajo Afganistan.

Preberite več v skupni analizi.

Subjekti preganjanja ali resne škode

Zadnja posodobitev: april 2022

Nevarnosti, ki jim je na splošno izpostavljeno prebivalstvo ali del prebivalstva države, same zase običajno ne predstavljajo individualne grožnje, ki bi jo priznavali kot resno škodo ([uvodna izjava 35 direktive o pogojih](#)). Na splošno mora biti preganjanje ali resna škoda način ravnanja subjekta ([člen 6 direktive o pogojih](#)).

V skladu s [členom 6 direktive o pogojih](#) subjekti preganjanja ali resne škode vključujejo:

Diagram 1. Subjekti preganjanja ali resne škode.

Preberite več v skupni analizi.

Ta oddelek vključuje smernice v zvezi z nekaterimi glavnimi subjekti preganjanja ali resne škode v Afganistanu. Seznam ni izčrpen.

- Talibani:** Talibani so po več letih upora in nekaterih območjih, kjer so se uveljavili kot vlada v senci, poleti 2021 prevzeli nadzor nad državo. Talibanski borci so 15. avgusta 2021 vstopili v prestolnico in prevzeli nadzor nad kontrolnimi točkami. Talibanski voditelji so vstopili v predsedniško palačo, naslednji dan nagovorili medije in razglasili konec vojne. Uradni tiskovni predstavnik talibanov je 19. avgusta razglasil ustanovitev Islamskega emirata Afganistan, to ime pa se uporablja tudi v drugih javnih izjavah. Talibani so sporočili tudi člane začasne vlade. Vse osebe, imenovane v začasno vlado, so bile iz talibanskega gibanja, številne pa so bile v vladi v 90. letih prejšnjega stoletja. Kabinet je vključeval več oseb, ki so na seznamu sankcij Varnostnega sveta ZN. Oktobra 2021 so talibani sporočili, da nadzorujejo celotno ozemlje Afganistana. Po poročilih naj bi talibani v zadnjih dveh desetletjih namerno napadali civilno prebivalstvo ter izvajali vsesplošne napade na civilne objekte. Poročila so vključevala načrtne uboje posameznikov, povezanih z afganistansko vlado in tujimi silami, novinarjev, borcev za človekove pravice, verskih voditeljev in drugih. Vzporedni pravosodni sistem, ki so ga izvajali, je temeljil na strogi razlagi *šeriatskega*

prava, posledice pa so bile usmrtitve in druge kazni, ki veljajo za okrutne, nečloveške in ponižujoče, vključno s telesnimi kaznimi. Poleg tega naj bi talibani mučili pripornike.

Po prevzemu oblasti naj bi talibanski borci izvajali nasilje nad civilnim prebivalstvom in novinarji ter hišne preiskave in povračilne ukrepe, kljub splošni amnestiji, razglašeni za vse, ki so služili v prejšnji vladi. Po nekaterih poročilih naj bi talibanski borci nad civilnim prebivalstvom izvajali telesne kazni, med drugim bičanje domnevnih tatov. Ni bilo jasno, ali je vodstvo odobrilo taka dejanja ali pa so bila posledica pomanjkanja discipline ali nadzora v liniji poveljevanja. Talibanski borci naj bi imeli možnost, da ukrepajo na lastno pobudo, saj se je zdelo, da niso bili kaznovani oziroma se niso srečali s posledicami.

Talibani naj bi kršili človekove pravice zajetih odporniških borcev in civilistov med večtedenskimi spopadi v provinci Panšir in pozneje ter oseb z domnevnimi povezavami z ISKP v provinci Nangarhar in na drugih območjih države.

Preberite več v skupni analizi.

- **Nekdanji državni subjekti in odpor proti talibanom:** Med nekdanjimi afganistanskimi državnimi subjekti so bili pripadniki **afganistanskih nacionalnih varnostnih sil (ANSF)** in drugi organi iz treh vej državne oblasti (izvršne, zakonodajne in sodne).

Po poročanjih so afganistanski državni organi in njihovi sodelavci na najrazličnejše načine kršili človekove pravice. Poroča se o izvensodnih pobojih, prisilnih izginotjih, samovoljnih pridržanjih, ugrabitvah, ropih, plenjenju, mučenju in grdem ravnanju. Poleg tega so bili pripadniki afganistanske nacionalne policije (ANP) vpleteni v izsiljevanje in organiziran kriminal, zlasti v bližini ključnih tihotapskih poti. Opazili so tudi novačenje in spolno izkoriščanje fantov (*bacha bazi*), ki so ga zagrešile afganistanske varnostne sile, zlasti afganistanska lokalna policija (ALP), ter spolno izkoriščanje deklet.

Na strani vlade so se proti talibanom in Islamski državi province Korasan (ISKP) borile številne **provladne milice**. Takšne milice so vključevale nacionalna uporniška gibanja, imenovana tudi javne uporniške sile, pobudo, ki temelji na skupnosti, sile Kandahar Strike, afganistanske varnostne garde iz Paktike, zaščitne sile iz Kosta in sile Shaheen v provincah Paktja, Paktika in Gazni. Po zadnji talibanski ofenzivi v poletnih mesecih se te milice niso mogle upreti talibanskim silam in so se kmalu razpustile ali pridružile talibanom.

Po talibanskem prevzemu države je v provinci Panšir nastala odporniška sila, imenovana **Nacionalna odporniška fronta (NRF)**. NRF sestavljajo borci milice in nekdanji vladni vojaki, ki so zvesti prejšnji upravi in nasprotniki talibanske vlade. Skupina je nadzorovala dolino Panšir, kjer so potekali oboroženi spopadi z nasprotnimi silami in talibani. Ni pa jasno, ali

spopadi še potekajo. Talibani so 6. septembra 2021 sporočili, da so prevzeli nadzor nad provinco Panšir, medtem ko je Ahmed Massoud trdil, da spopadi še potekajo.

Preberite več v skupni analizi.

- **Mreža Haqqani:** Mreža Haqqani je teroristična organizacija, uvrščena na seznam ZN. Februarja 2021 je Misija pomoči ZN v Afganistanu (UNAMA) navedla, da mreža Haqqani deluje pod vodstvom talibanov in večinoma sledi talibanskim politikam in navodilom. Skupina je bila opisana kot „smrtonosna veja talibanov“.

Mreža Haqqani naj bi bila odgovorna za kompleksne napade v gosto naseljenih območjih Kabula med uporom. Kljub dogovoru z ZDA naj bi sodelovala in ohranjala tesne stike z Al Kaido. Po talibanskem prevzemu oblasti so tudi viri opozarjali na domnevne povezave med Al Kaido in mrežo. Po poročanju je mreža Haqqani sodelovala tudi z ISKP, med drugim pri napadih v času predsedniške inavguracije v Afganistanu in napadu na sikhovski tempelj v Kabulu marca 2020.

Vodja mreže Sirajuddin Haqqani je bil 7. septembra, ko so talibani razglasili začasno vlado, imenovan za notranjega ministra.

Preberite več v skupni analizi.

- **Islamska država province Korasan (ISKP):** ISKP je nadnacionalna salafistično-džihadistična organizacija in teroristična organizacija, uvrščena na seznam ZN, ki ima operativne povezave z lokalnimi skupinami. Deborah Lyons, posebna predstavnica generalnega sekretarja in vodja UNAMA, je novembra 2021 dejala, da ISKP postaja vse bolj dejavna, pri čemer se je število njenih napadov med letoma 2020 in 2021 povečalo s 60 na 334, ter da je napredovala v vseh provincah. Drug vir je dejal, da je ISKP močno prisotna na vzhodu Afganistana (v provincah Nangarhar in Kunar) ter v Kabulu in na severu Afganistana. Ne glede na to naj ISKP ne bi nadzorovala nobenega ozemlja v Afganistanu, pri čemer ni bilo jasno, kakšna je operativna zmogljivost skupine v celotni državi.

Število vojaških pripadnikov ISKP v Afganistanu po ocenah znaša približno 4 000. Po poročilih naj bi se ISKP pridružilo razmeroma majhno, vendar naraščajoče število nekdanjih pripadnikov obveščevalne službe Afganistana in elitnih vojaških enot, da bi se borili zoper talibane. ISKP naj bi vzpostavila stike tudi s plemeni in drugimi skupinami, da bi privabila njihove pripadnike in zatrla nasprotnike med zmernimi salafisti. Izražena je bila tudi zaskrbljenost, da bi ISKP privabila tuje borce iz Srednje Azije in Pakistana, ki se borijo v Afganistanu, ter razočarane pripadnike talibanov. Po poročanjih naj bi talibani izvedli operacije proti ISKP, pridržali njene člane in preprečili njene napade, medtem ko naj bi se pripadniki ISKP novembra 2021 v več primerih predali talibanom v provinci Nangarhar.

Po poročanjih naj bi ISKP približno od poletja leta 2020 izvajala kampanjo načrtnih ubojev, ki naj bi se v približno enakem obsegu nadaljevala tudi po talibanskem prevzemu oblasti. ISKP naj bi uporabljala enako taktiko hitrih, nepričakovanih napadov s hitrim umikom, kot so jo do nedavnega uporabljali talibani proti afganistanski vladi, vključno z obcestnimi eksplozijami in načrtnimi uboji. O varnostnih incidentih se je poročalo zlasti v severnih in južnih provincah. Napadi naj bi se izvajali zlasti v provinci Nangarhar, ki velja za „utrdbo“ ISKP, in v Džalalabadu, prestolnici province.

Skupina je ohranila sposobnost za izvajanje terorističnih napadov v Kabulu in drugih večjih mestih ter prevzela odgovornost za napad na mednarodno letališče v Kabulu 26. avgusta 2021, v katerem je bilo ubitih več kot 170 ljudi. Poleg tega je prevzela odgovornost za druge incidente v mestu, na primer eksplozije avtomobilov bomb in napad na vojaški zdravstveni objekt novembra 2021.

ISKP je večkrat napadla šiitsko skupnost (Hazare). Oktobra 2021 je izvedla obsežne napade na šiitske (hazarske) mošeje v Kunduzu in Kandaharju, v katerih je umrlo najmanj 119 ljudi, 220 pa je bilo ranjenih.

Preberite več v skupni analizi.

- **Al Kaida:** Al Kaida je nadnacionalna ekstremistična salafijska džihadistična organizacija in teroristična skupina, uvrščena na seznam ZN. Viri kažejo, da je ohranila omejeno prisotnost v Afganistanu in svoje dejavnosti izvajala predvsem pod okriljem drugih oboroženih skupin, zlasti talibanov. Po poročanju virov sredi leta 2021 so talibani in Al Kaida ostali tesno povezani in kljub pričakovanjem, ki so posledica sporazuma iz Dohe, ne kaže, da bi prekinili vezi. Po talibanskem prevzemu oblasti so viri opozarjali na domnevne povezave med Al Kaido in mrežo Haqqani. Poroča se tudi, da ima velik del vodstva Al Kaide sedež na obmejnem območju Afganistana in Pakistana.

Po podatkih misije UNAMA se je Al Kaida pred prevzemom oblasti ukvarjala predvsem z usposabljanjem, vključno z usposabljanjem za uporabo orožja in eksplozivov, in mentorstvom, navaja se tudi, da je sodelovala v notranjih talibanskih razpravah o odnosih, ki jih ima gibanje z drugimi džihadističnimi subjekti. Organizacija je prevzela tudi odgovornost za številne napade v Afganistanu, ki so povzročili žrtve med pripadniki ANSF. Po navedbah nekaterih virov je Al Kaida ostala grožnja v Afganistanu. Navedeno pa je bilo tudi, da skupina nima organizacijske sposobnosti, da bi izkoristila zmago talibanov. Po ocenah naj bi Al Kaida v Afganistanu štela med nekaj ducat in 500 ljudi.

Preberite več v skupni analizi.

- V Afganistanu deluje **več tujih terorističnih skupin in borcev**. Med glavne skupine, ki delujejo v vzhodnih provincah Kunar, Nangarhar in Nuristan, spadajo **Tehrik-e Taliban Pakistan** (vključno z več ohlapnimi odcepljenimi skupinami), **Jaish-e Momammed** in **Lashkar-e Tayyiba**, ki delujejo pod okriljem afganistanskih talibanov in so sodelovale pri načrtnih atentatih na (nekdanje) vladne uradnike in druge. Obstaja tudi več tujih srednjeazijskih in ujugurskih terorističnih in militantnih skupin z borci uzbekistanskega, tadžiškega in turkmenskega etničnega porekla, ki naj bi po poročanjih predstavljale veliko grožnjo v severnih območjih Afganistana, kot so **islamsko gibanje vzhodnega Turkistana**, **islamsko gibanje Uzbekistana** (znano tudi kot Jundullah), **Jamaat Ansarullah Tadžikistan**, **Lashkar-e Islam** in **salafistična skupina**.

Preberite več v skupni analizi.

- V posebnih okoliščinah lahko **drugi nedržavni subjekti** preganjanja ali resne škode vključujejo klane, plemena, (lokalno) vplivne posameznike, družino (npr. v primeru oseb LGBTIQ, nasilja iz časti) ali kriminalne združbe (npr. ugrabitev za odkupnino) itd.

Preberite več v skupni analizi.

Status begunca: napotki za posamezne profile

Uvodne pripombe

Zadnja posodobitev: april 2022

Da bi se prosilec lahko štel za begunca, morajo biti izpolnjeni vsi elementi opredelitve begunca v skladu z direktivo o pogojih:

Člen 2(d) direktive o pogojih Opredelitev pojmov

„Begunec“ pomeni državljan tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti zaščite te države, ali osebo brez državljanstva, ki se nahaja izven države prejšnjega običajnega prebivališča zaradi enakih razlogov, kot so navedeni zgoraj, in se ne more ali zaradi tega strahu noče vrniti vanjo, in za katero se ne uporablja člen 12 [izključitev].

V [členu 9 direktive o pogojih](#) je določeno, kako je treba oceniti „preganjanje“.

[Člen 10 direktive o pogojih](#) dodatno pojasnjuje različne razloge za preganjanje (rasa, veroizpoved, nacionalna pripadnost, politično prepričanje ali pripadnost določeni družbeni skupini). Da bi prosilec izpolnjeval pogoje za pridobitev statusa begunca, mora obstajati zveza (povezava) med temi razlogi in preganjanjem ali odsotnostjo zaščite.

V nadaljevanju so na voljo napotki za posebne profile prosilcev, ki temeljijo na njihovih osebnih značilnostih ali pripadnosti določeni skupini (npr. politični, etnični, verski).

Za vsako vlogo je potrebna individualna ocena. Pri njej je treba upoštevati individualne okoliščine prosilca in ustrezne informacije o izvorni državi. Dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri tej oceni, lahko na primer zajemajo:

- domače območje prosilca, prisotnost potencialnega subjekta preganjanja in njegovo sposobnost, da se osredotoči na osebo, ki ga zanima;
- naravo prosičevih dejanj (ne glede na to, ali jih subjekt preganjanja dojema negativno ali ne in/ali posameznike, ki se ukvarjajo s takšnimi dejanji, obravnava kot prednostni cilj ali ne);
- prepoznavnost prosilca (tj. v kolikšni meri je verjetno, da potencialni subjekt preganjanja prosilca pozna ali bi ga lahko identificiral); vendar ob ugotovitvi, da

subjektu preganjanja ni treba posamično identificirati prosilca, če je njegov strah pred preganjanjem utemeljen;

- sredstva, ki so na voljo prosilcu, da se izogne preganjanju (npr. zveza z vplivnimi posamezniki);
- itd.

Dejstvo, da je prosilec že bil podvržen preganjanju ali se mu je s takšnim preganjanjem neposredno grozilo, je resen znak prosilčevega utemeljenega strahu, razen če obstajajo tehtni razlogi za prepričanje, da se takšno preganjanje ne bo ponovilo ([člen 4\(4\) direktive o pogojih](#)).

Preberite več v skupni analizi.

Profili

Ta oddelek obravnava nekatere profile afganistanskih prosilcev, s katerimi se srečujejo države članice EU. Obsega splošne ugotovitve o profilih in napotke v zvezi z dodatnimi okoliščinami, ki jih je treba upoštevati pri individualni oceni. Nekateri profili so nadalje razdeljeni na podprofile z različnimi ugotovitvami glede analize tveganja in/ali povezave z razlogom za preganjanje. Za lažje sklicevanje sta vedno navedeni ustrezna številka profila in povezava do ustreznega oddelka v skupni analizi.

Ugotovitve v zvezi z vsakim profilom je treba obravnavati brez poseganja v oceno verodostojnosti prosilčevih trditev.

Pri branju preglednice v nadaljevanju je treba upoštevati naslednje:

- Posamezni prosilec lahko spada v **več profilov**, vključenih v te napotke. Potrebe po zaščiti, povezane z vsemi takšnimi okoliščinami, je treba preučiti v celoti.
- Odstavki **analize tveganja** se osredotočajo na raven tveganja in nekatere pomembne okoliščine, ki vplivajo na tveganje. Nadaljnji napotki za opredelitev dejanj kot preganjanja so na voljo v ustreznih oddelkih skupne analize.
- V preglednici v nadaljevanju so povzete ugotovitve v zvezi z različnimi profili in podprofile, njen namen pa je zagotoviti praktično orodje uradnikom, ki vodijo zadeve. Čeprav so navedeni primeri v zvezi s podprofile z različnim tveganjem in okoliščinami, ki lahko povečajo ali zmanjšajo tveganje, pa ti **primeri niso izčrpn** in jih je treba uporabiti ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera.
- Potrebe po zaščiti **oseb, ki so v preteklosti pripadale določenemu profilu**, ali **družinskih članov** posameznika določenega profila so lahko podobne potrebam po zaščiti, navedenim za zadevni profil. To v

preglednici v nadaljevanju ni izrecno omenjeno, vendar je treba upoštevati pri individualni oceni.

- V odstavkih o **morebitni povezavi** je navedena možna povezava z razlogi za preganjanje v skladu s [členom 10 direktive o pogojih](#). V oddelkih skupne analize so navedeni dodatni napotki o tem, ali je povezava z razlogom za preganjanje zelo verjetna ali pa je lahko utemeljena glede na posamezne okoliščine primera.
- Pri nekaterih profilih lahko obstaja povezava tudi med **odsotnostjo zaščite** pred preganjanjem in enim ali več razlogi iz [člena 10 direktive o pogojih](#) ([člen 9\(3\) direktive o pogojih](#)).

2.1 Osebe, povezane z nekdano afganistansko vlado

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Zaradi nasprotujočih si in omejenih informacij v zvezi s politikami talibanov ter razlik pri izvrševanju ukazov njihovega osrednjega vodstva s strani talibanskih vojakov ter razlik na regionalni ravni je težko oceniti tveganje za posameznike s tem profilom.

Na podlagi prejšnjega preganjanja in poročil o nadaljnjih napadih bi na splošno lahko imeli **posamezniki, ki jih talibani obravnavajo kot prednostne tarče**, vključno s tistimi na ključnih položajih v nekdanih vojaških, policijskih in preiskovalnih enotah ter člani pravosodja, utemeljen strah pred preganjanjem.

V zvezi z **drugimi posamezniki s tem profilom** je treba pri individualni oceni, ali obstaja razumna stopnja verjetnosti, da bo prosilec izpostavljen preganjanju, upoštevati tudi okoliščine, ki vplivajo na tveganje, kot so:

- območje izvora,
- spol,
- osebna sovraštva,
- sodelovanje v (lokalnih) konfliktih,
- itd.

Tudi družinskim članom nekaterih posameznikov s tem profilom lahko grozi obravnava, ki bi pomenila preganjanje, na primer kadar talibani iščejo zadevnega posameznika.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje.

(*) Razmislek o [izključitvi](#) je lahko pomemben za ta profil.

Preberite več v skupni analizi.

2.2 Posamezniki, ki so delali za tuje vojaške enote ali so jih domnevno podpirali

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Na podlagi informacij o preganjanju v preteklosti in poročil, da so še naprej tarča talibanov, je ugotovljeno, da bi **tolmači** na splošno imeli utemeljen strah pred preganjanjem.

Informacije o politikah talibanov v zvezi z drugimi posamezniki, ki so sodelovali s tujimi vojaškimi enotami, so omejene. Ob upoštevanju dejstva, da jih talibani dojemajo negativno, in preteklih vzorcev preganjanja je verjetno, da imajo **druge osebe z domnevnimi povezavami s tujimi silami** utemeljen strah pred preganjanjem.

Tudi družinskim članom nekaterih posameznikov s tem profilom bi lahko grozila obravnava, ki bi pomenila preganjanje.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje.

(*) Razmislek o [izključitvi](#) je lahko pomemben za ta profil.

Preberite več v skupni analizi.

2.3 Verski voditelji

Zadnja posodobitev: november 2021

Analiza tveganja: Kljub omejenim informacijam o obdobju po talibanskem prevzemu oblasti se ob upoštevanju preganjanja v preteklosti in trdne odločenosti talibanov, da ustanovijo Islamski emirat Afganistan v skladu s svojo razlago šeriatskega prava, zdi verjetno, da imajo **verski učenjaki, za katere velja, da delegitimizirajo talibansko ideologijo**, utemeljen strah pred preganjanjem.

Za **druge posameznike s tem profilom** bi bile za podkrepitev utemeljenega strahu pred preganjanjem potrebne dodatne okoliščine, ki vplivajo na tveganje.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in/ali veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.4 Osebe, ki se bojijo prisilnega novačenja s strani oboroženih skupin

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: Vsi posamezniki ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- starost (pripada starostni skupini mladih odraslih),
- vojaško preteklost,
- območje izvora in prisotnost/vpliv oboroženih skupin,
- povečano intenzivnost spopada,
- položaj klana v spopadu,
- slabe socialno-ekonomske razmere v družini,
- itd.

Morebitna povezava: Čeprav tveganje prisilnega novačenja kot tako na splošno morda ne pomeni povezave z razlogom za preganjanje, pa bi lahko posledice zavrnitve, odvisno od okoliščin posameznika, utemljile takšno povezavo, med drugim s (pripisanim) političnim prepričanjem.

Preberite več v skupni analizi.

2.5 Zaposleni v izobraževanju

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Na voljo so omejene informacije o napadih na zaposlene v izobraževanju po talibanskem prevzemu oblasti.

Vsi posamezniki ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- spol (tj. učiteljice),
- izvor iz območij, kjer ima ISKP operativne zmogljivosti,
- posameznika ali ustanovo, ki ne upošteva talibanskih navodil in/ali učnega načrta,
- verbalno nasprotovanje talibanom,

- itd.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in v nekaterih primerih veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.6 Zdravstveni delavci in humanitarni delavci, vključno s posamezniki, ki delajo za nacionalne in mednarodne nevladne organizacije

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- spol (tj. ženske),
- naravo dejavnosti (npr. dejavnosti za nacionalno/mednarodno nevladno organizacijo, povezane s cepljenjem proti otroški paralizi ali odstranjevanjem min, dejavnosti, za katere se šteje, da niso nevtralne ali so v nasprotju s kulturnimi in verskimi normami),
- povezavo z nekdanjo vlado ali tujimi donatorji,
- verbalno nasprotovanje talibanom ali drugi oboroženi skupini ali delovanje proti talibanom ali drugi oboroženi skupini,
- izvor iz območij, kjer ima ISKP operativne zmogljivosti,
- itd.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje.

Preberite več v skupni analizi.

2.7 Novinarji in zaposleni v medijih

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Na splošno bi imeli novinarji in zaposleni v medijih, **ki so po mnenju talibanov kritični do njih ali ne upoštevajo pogojev, ki so jih določili**, utemeljen strah pred preganjanjem.

Za **druge novinarje in zaposlene v medijih** bi bile za podkrepitev utemeljenega strahu pred preganjanjem potrebne dodatne okoliščine, ki vplivajo na tveganje.

Posebno skrbno je treba oceniti položaj novinark in zaposlenih v medijih.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in/ali veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.8 Zagovorniki človekovih pravic

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Utemeljen strah pred preganjanjem bi bil na splošno izkazan.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in/ali veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.9 Posamezniki, za katere se domneva, da so kršili moralne in/ali družbene norme

Težko je zagotoviti izčrpen seznam dejanj, ki veljajo za kršitve moralnih in/ali družbenih norm v Afganistanu. Družbene norme so odvisne od več dejavnikov, kot so lokalne razmere, udeleženi subjekti ali razlaga norm s strani deležnikov. V nekaterih primerih lahko talibani ali afganistanska družba kršitev teh norm šteje za vpliv zahodnih vrednot. Več informacij o pododdelku „[Moralne in družbene norme v Afganistanu](#)“ skupne analize je na voljo na spletu.

Glejte tudi **2.10 Posamezniki, za katere se domneva, da so zagrešili bogokletstvo in/ali versko odpadništvo.**

2.9.1 Nasilje iz časti in moralni prestopki

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- spol (tveganje je višje za ženske),
- območje izvora (zlasti podeželska območja),
- konzervativno okolje,
- dožemanje tradicionalnih vlog spolov v družini,
- moč/vpliv udeleženih subjektov,
- moralno in/ali družbeno normo, ki je bila prekršena,
- itd.

Morebitna povezava: veroizpoved in/ali (pripisano) politično prepričanje ali pripadnost določeni družbeni skupini.

Preberite več v skupni analizi.

2.9.2 Posamezniki, za katere se domneva, da so „pod vplivom zahoda“

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- vedenje, ki ga je prevzel prosilec,
- območje izvora (npr. zlasti podeželska območja, lokalna odstopanja pri upoštevanju talibanskih norm),
- spol (tveganje je višje za ženske),
- konzervativno okolje,
- dožemanje tradicionalnih vlog spolov v družini,
- starost (otroci določene starosti se bodo morda težko (ponovno) prilagodili družbenim omejitvam Afganistana),
- trajanje bivanja v zahodni državi,
- prepoznavnost prosilca,
- itd.

Morebitna povezava: upoštevati je treba individualne okoliščine prosilca. V nekaterih primerih lahko preganjanje temelji na veroizpovedi in/ali (pripisanem) političnem prepričanju ali pripadnosti določeni družbeni skupini.

Glejte tudi profila **2.12.3 Ženske na javnih položajih** in **2.10 Posamezniki, za katere se domneva, da so zagrešili bogokletstvo in/ali versko odpadništvo**.

Preberite več v skupni analizi.

2.10 Posamezniki, za katere se domneva, da so zagrešili bogokletstvo in/ali versko odpadništvo

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Utemeljen strah pred preganjanjem bi bil na splošno izkazan.

Morebitna povezava: veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.11.1 Posamezniki, ki so po narodnosti Hazari

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Razmere Hazarov je treba oceniti z vidika nedavnega talibanskega prevzema oblasti. Tveganje, da je posameznik tarča ISKP, je treba oceniti tudi glede na operativno zmogljivost skupine. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, so lahko povezane z drugimi profili, kot so **2.11.2 Šiiti, vključno z ismailiti, 2.1 Osebe, povezane z nekdanjo afganistansko vlado, 2.6 Zdravstveni delavci in humanitarni delavci, vključno s posamezniki, ki delajo za nacionalne in mednarodne nevladne organizacije, ali 2.9 Posamezniki, za katere se domneva, da so kršili moralne in/ali družbene norme**.

Morebitna povezava: (pripisana) veroizpoved (glejte profil **2.11.2 Šiiti, vključno z ismailiti**), (pripisano) politično prepričanje (npr. povezave z nekdanjo vlado, domnevna podpora Iranu) in/ali rasa (etnična pripadnost).

Preberite več v skupni analizi.

2.11.2 Šiiti, vključno z ismailiti

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Razmere šiitov, je treba oceniti z vidika nedavnega talibanskega prevzema oblasti. Preučiti je treba tudi tveganje, da je posameznik tarča ISKP. Po sedanjih ocenah vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- območje izvora (na območjih, kjer ima ISKP operativne zmogljivosti, je tveganje večje),
- sodelovanje pri verskih obredih,
- itd.

Morebitna povezava: veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.11.3 Hindujci in sikhi

Zadnja posodobitev: november 2021

Analiza tveganja: Razmere hindujcev in sikhov je treba oceniti z vidika nedavnega talibanskega prevzema oblasti, vendar so informacije o politikah, ki jih nameravajo talibani izvajati v zvezi s tema manjšinama, omejene. Preučiti je treba tudi tveganje, da je posameznik tarča ISKP. Po sedanjih ocenah vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Pri individualni oceni, ali obstaja razumna stopnja verjetnosti, da bo prosilec izpostavljen preganjanju, je treba upoštevati okoliščine, ki vplivajo na tveganje, zlasti območje izvora (npr. območja, kjer ima ISKP operativne zmogljivosti) itd.

Morebitna povezava: veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.12 Ženske

Različne oblike nasilja nad ženskami v Afganistanu so pogosto tesno povezane. Zato je treba naslednje pododdelke pri branju povezovati.

V zvezi s pregledom položaja žensk po talibanskem prevzemu oblasti glejte tudi pododdelek „[Položaj žensk po talibanskem prevzemu oblasti](#)“ skupne analize na spletu.

2.12.1 Nasilje nad ženskami in dekleti: pregled

Zadnja posodobitev: december 2020

(*) Dodane manjše posodobitve: april 2022

Analiza tveganja: Pri individualni oceni, ali obstaja razumna stopnja verjetnosti, da bo prosilka izpostavljena preganjanju, je treba upoštevati okoliščine, ki vplivajo na tveganje, kot so:

- vtis, da je storila dejanja, ki so v nasprotju s *šeriatskim pravom*,
- vrsta dela in delovnega okolja (za ženske, ki delajo zunaj doma),
- dojemanje tradicionalnih vlog spolov v družini,
- slabe socialno-ekonomske razmere,
- družinski status (tveganje spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola nad ženskami in mladostnicami je večje za tiste, ki nimajo moškega zaščitnika, ženske vodje gospodinjstev itd.),
- položaj notranje razseljene osebe,
- itd.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in/ali veroizpoved (npr. kadar so subjekti preganjanja talibani) in/ali pripadnost določeni družbeni skupini (glejte primere v nadaljevanju).

Preberite več v skupni analizi.

2.12.2 Škodljive tradicionalne prakse pri porokah

Zadnja posodobitev: december 2020

(*) Dodane manjše posodobitve: april 2022

Analiza tveganja: Pri individualni oceni, ali obstaja razumna stopnja verjetnosti, da bo prosilka izpostavljena preganjanju, je treba upoštevati okoliščine, ki vplivajo na tveganje, kot so:

- mladost (zlasti mlajše od 16 let),

- območje izvora (zlasti podeželska območja),
- etnična pripadnost (npr. Paštunka),
- dožemanje tradicionalnih vlog spolov v družini,
- slabe socialno-ekonomske razmere v družini,
- lokalna moč/vpliv (potencialnega) moža in njegove družine ali mreže,
- itd.

Morebitna povezava: pripadnost določeni družbeni skupini (npr. v zvezi z zavrnitvijo sklenitve prisilne poroke ali otroške poroke).

Preberite več v skupni analizi.

2.12.3 Ženske na javnih položajih

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Ženske na javnih položajih lahko ustrezajo drugim profilom, kot so: **2.1 Osebe, povezane z nekdanjo afganistansko vlado, 2.5 Zaposleni v izobraževanju, 2.6 Zdravstveni delavci in humanitarni delavci, vključno s posamezniki, ki delajo za nacionalne in mednarodne nevladne organizacije, 2.7 Novinarji in zaposleni v medijih ali 2.8 Zagovorniki človekovih pravic.** Za oceno utemeljenega strahu pred preganjanjem je treba upoštevati tudi analizo tveganja za te profile.

V zvezi z drugimi **ženskami na javnih položajih** je treba pri individualni oceni, ali obstaja razumna stopnja verjetnosti, da bo prosilka izpostavljena preganjanju, upoštevati okoliščine, ki vplivajo na tveganje, kot so:

- vtis, da ne spoštuje pogojev, ki so jih postavili talibani,
- prepoznavnost prosilke (npr. narava dela),
- konzervativno okolje,
- dožemanje tradicionalnih vlog spolov v družini ali mreži,
- itd.

Morebitna povezava: (pripisano) politično prepričanje in/ali veroizpoved.

Preberite več v skupni analizi.

2.12.4 Ženske, za katere se domneva, da so kršile moralne in/ali družbene norme

Glejte profil **2.9 Posamezniki, za katere se domneva, da so kršili moralne in/ali družbene norme**.

Preberite več v skupni analizi.

2.12.5 Samske ženske in ženske vodje gospodinjstev

Zadnja posodobitev: december 2020

(*) Dodane manjše posodobitve: april 2022

Analiza tveganja: Samske ženske in ženske vodje gospodinjstev se srečujejo s precej večjim tveganjem, da bodo izpostavljene dejanjem, ki bi lahko zaradi resnosti, ponavljanja ali kopičenja pomenila preganjanje. Podobno se srečujejo z večjim tveganjem, da bodo žrtve nasilja.

Zaradi negativnega mnenja o samskih ženskah in ženskih vodjih gospodinjstev, njihove ranljivosti za nasilje in omejitve, ki so bile naložene ženskam po talibanskem prevzemu oblasti, bi take ženske verjetno imele utemeljen strah pred preganjanjem.

Morebitna povezava: pripadnost določeni družbeni skupini (npr. razvezanke).

Preberite več v skupni analizi.

2.13 Otroci

V oddelku o otrocih so obravnavane nekatere okoliščine, povezane z večjo ranljivostjo, značilne za otroke, in tveganja, ki so jim lahko izpostavljeni otroci v Afganistanu.

2.13.1 Nasilje nad otroki: pregled

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: Vsi otroci ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- spol (fantje in dekleta se lahko srečujejo z različnimi tveganji),
- starost in videz (npr. fantje brez brade so lahko tarče kot *bacha bazi*),
- dožemanje tradicionalnih vlog spolov v družini,
- slabe socialno-ekonomske razmere otroka in družine,
- itd.

Morebitna povezava: upoštevati je treba individualne okoliščine prosilca. V primeru otrok, ki so (bili) žrtve prakse, imenovane *bacha bazi*, je lahko vzrok za preganjanje pripadnost določeni družbeni skupini.

Preberite več v skupni analizi.

2.13.2 Otroške poroke

Glejte oddelek **2.12.2 Škodljive tradicionalne prakse pri porokah** v okviru profila **2.12 Ženske**.

Preberite več v skupni analizi.

2.13.3 Novačenje otrok

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: Vsi otroci ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem v obliki novačenja otrok. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- slabe socialno-ekonomske razmere,
- območje izvora ali prebivališča,
- itd.

Morebitna povezava: upoštevati je treba individualne okoliščine otroka.

Glejte tudi 2.4 Osebe, ki se bojijo prisilnega novačenja s strani oboroženih skupin, in 2.13.1 Nasilje nad otroki: pregled.

Preberite več v skupni analizi.

2.13.4 Delo otrok in trgovina z otroki

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: Vsi otroci ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem v zvezi z delom otrok in/ali trgovino z otroki. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- starost,
- spol,
- družinski status,
- slabe socialno-ekonomske razmere otroka in njegove družine,
- položaj notranje razseljene osebe,
- odvisnost od mamil,
- itd.

Morebitna povezava: Pri ugotavljanju, ali je mogoče utemeljiti povezavo z razlogom za preganjanje, je treba upoštevati individualne okoliščine otroka.

Preberite več v skupni analizi.

2.13.5 Izobraževanje otrok in zlasti deklet

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Splošnih pomanjkljivosti v izobraževalnem sistemu in omejenih možnosti za izobraževanje kot takih ni mogoče šteti za preganjanje, saj niso posledica namernega ravnanja tretje osebe. Vendar pa bi lahko v primeru namernega omejevanja dostopa do izobraževanja, zlasti za dekleta, to pomenilo preganjanje. Dogajanja na področju politik in prakse

talibanov v zvezi z izobraževanjem deklet je treba skrbno oceniti na podlagi najnovejših informacij o izvorni državi v zvezi s tem.

Morebitna povezava: Upoštevati je treba individualne okoliščine otroka. Glede na politike, ki jih izvajajo talibani, je lahko pomembna veroizpoved in/ali politično prepričanje.

Preberite več v skupni analizi.

2.13.6 Otroci brez podporne mreže v Afganistanu

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: Odsotnost podporne mreže sama po sebi ne pomeni preganjanja. Vendar pa močno poveča tveganje, da bodo takšni otroci izpostavljeni dejanjem, ki bi lahko zaradi resnosti, ponavljanja ali kopičenja pomenila preganjanje. Glejte na primer **2.13.4 Delo otrok in trgovina z otroki**.

Morebitna povezava: Upoštevati je treba individualne okoliščine otroka.

Preberite več v skupni analizi.

2.14 Osebe LGBTIQ

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Utemeljen strah pred preganjanjem bi bil na splošno izkazan.

Morebitna povezava: pripadnost določeni družbeni skupini.

Preberite več v skupni analizi.

2.15 Invalidi in osebe s hudimi zdravstvenimi težavami

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- naravo in opaznost duševne ali telesne prizadetosti,
- družina jih dojema negativno,
- itd.

Morebitna povezava: pripadnost določeni družbeni skupini, če so osebe opazno duševno ali telesno prizadete.

Preberite več v skupni analizi.

2.16.1 Posamezniki, ki so vključeni v krvno maščevanje

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja za moške, ki so neposredno vključeni v krvno maščevanje: Utemeljen strah pred preganjanjem bi bil na splošno izkazan.

Analiza tveganja za ženske, otroke in moške, ki so bolj oddaljeni od krvnega maščevanja: Vsi posamezniki ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- intenzivnost krvnega maščevanja,
- izvor iz območij, kjer je pravna država šibka,
- itd.

Morebitna povezava: Pri ugotavljanju, ali je mogoče utemeljiti povezavo z razlogom za preganjanje, je treba upoštevati individualne okoliščine prosilca. Na primer, družinski člani, ki so vključeni v krvno maščevanje, imajo lahko utemeljen strah pred preganjanjem zaradi pripadnosti določeni družbeni skupini.

(*) Razmislek o [izključitvi](#) je lahko pomemben za ta profil.

Preberite več v skupni analizi.

2.16.2

Zadnja posodobitev: april 2022

Posamezniki, udeleženi v zemljiških sporih

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- nasilno naravo spora,
- moč/vpliv subjektov, udeleženi v zemljiškem sporu,
- območje izvora,
- itd.

Morebitna povezava: Na splošno ni povezave z razlogom iz konvencije. To ne vpliva na posamezne primere, v katerih bi se lahko ugotovila povezava na podlagi dodatnih okoliščin (npr. etnična pripadnost v zvezi s podporo talibanov določenim etničnim skupinam, ki so lahko udeležene v sporu, zemljiški spor, ki privede do krvnega maščevanja).

(*) Razmislek o [izključitvi](#) je lahko pomemben za ta profil.

Preberite več v skupni analizi.

2.17 Posamezniki, obtoženi običajnih kaznivih dejanj

Zadnja posodobitev: april 2022

Analiza tveganja: Vsi posamezniki s takšnim profilom ne bodo izpostavljeni ravni tveganja, ki je potrebna za ugotovitev utemeljenega strahu pred preganjanjem. Okoliščine, ki vplivajo na tveganje, lahko zajemajo:

- naravo kaznivega dejanja, zaradi katerega lahko prosilca kazensko preganjajo,
- predvideno kazen,
- itd.

Morebitna povezava: Pri posameznikih, obtoženih običajnih kaznivih dejanj, na splošno ne bo povezave z razlogom iz konvencije. Če pa se v zvezi s predvideno kaznijo po šeriatskem pravu ugotovi utemeljen strah pred preganjanjem, je lahko preganjanje posledica veroizpovedi. V posameznih primerih bi lahko preganjanje temeljilo (tudi) na drugem razlogu iz konvencije ali pa se začne in izvaja na diskriminatorni podlagi, povezani z drugim razlogom iz konvencije.

(*) Razmislek o [izključitvi](#) je lahko pomemben za ta profil.

Preberite več v skupni analizi.

2.18 Posamezniki, ki so bili rojeni v Iranu ali Pakistanu in/ali so tam živeli dalj časa

Zadnja posodobitev: december 2020

Analiza tveganja: V splošnem ravnanje s posamezniki s tem profilom ne bo pomenilo preganjanja. V izjemnih primerih bi lahko kopičenje ukrepov pomenilo preganjanje.

Morebitna povezava: Na splošno ni povezave z razlogom iz konvencije. To ne vpliva na posamezne primere, v katerih bi se lahko ugotovila povezava na podlagi dodatnih okoliščin.

Preberite več v skupni analizi.

Subsidiarna zaščita

Člen 15(a) direktive o pogojih

Smrtna kazen ali usmrtitev

Zadnja posodobitev: april 2022

Smrtna kazen je predvidena po islamskem pravu.

Nekdanji kazenski zakonik naj bi po poročanjih znatno omejil število kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtno kaznijo, in smrtna kazen se je v praksi redko izvajala.

Pred talibanskim prevzemom oblasti so talibani na območjih pod svojim nadzorom izrekli kazni v okviru vzporednega pravosodnega sistema, ki temelji na strogi razlagi *šeriatskega prava*. To je vključevalo primere usmrtitev, tudi javne usmrtitve s kamenjanjem in streljanjem.

Pravosodni sistem, uveden po talibanskem prevzemu oblasti, naj bi pomenil nadaljevanje vzporednih sodišč, ustanovljenih med uporom. Šeriatsko pravo je podlaga za sodbe ter ukrepe sodnikov in policistov v Afganistanu pod talibansko oblastjo. V šeriatskem pravu, kot ga izvajajo talibanski uradniki, smrtna kazen in telesno kaznovanje veljata za ustrezni kazni. Do decembra 2021 ni bilo poročil o smrtnih kaznih, ki bi jih izreklo sodišče. Po poročanjih naj bi talibani izvajali usmrtitve oseb z domnevnimi povezavami z ISKP po skrajšanem postopku.

Kadar ni povezave z razlogom iz konvencije (na primer v nekaterih primerih iz točke [2.17 Posamezniki, obtoženi običajnih kaznivih dejanj](#)), je treba preučiti potrebo po subsidiarni zaščiti v skladu s [členom 15\(a\) direktive o pogojih](#). Če obstaja razumna stopnja verjetnosti glede smrtne kazni ali usmrtitve, se odobri subsidiarna zaščita v skladu s [členom 15\(a\) direktive o pogojih](#), razen če je treba prosilca izključiti v skladu s [členom 17 direktive o pogojih](#).

Upoštevajte, da bi lahko bilo smiselno razmisliti o [izključitvi](#).

Preberite več v skupni analizi.

Člen 15(b) direktive o pogojih

Mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kazen

Zadnja posodobitev: april 2022

Kadar gre za prosilce, pri katerih bi lahko mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje pomenilo resnično tveganje, bo pogosto obstajala povezava z razlogom za preganjanje v skladu z opredelitvijo begunca, zato bi taki posamezniki izpolnjevali pogoje za status begunca. V primerih, ko ni povezave z razlogom iz konvencije in prosilec ne izpolnjuje pogojev za status begunca, pa je treba preučiti potrebo po subsidiarni zaščiti v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#).

Pri preučevanju potrebe po zaščiti v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#) je treba upoštevati naslednje:

- **Nerazpoložljivost zdravstvenega varstva in socialno-ekonomske razmere:** Opozoriti je treba, da mora biti resna škoda način ravnanja subjekta ([člen 6 direktive o pogojih](#)). Šteje se, da splošna nerazpoložljivost zdravstvenega varstva, izobraževanja ali drugih socialno-ekonomskih elementov (npr. položaj notranje razseljenih oseb, težave pri iskanju možnosti za preživetje, nastanitev) sama po sebi ne spada na področje nečloveškega ali poniževalnega ravnanja v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#), razen če gre za namerno ravnanje subjekta, na primer namerno odtegnitev ustreznega zdravstvenega varstva prosilcu.
- **Samovoljne aretacije, nezakonita pridržanja in razmere v zaporih:** Posebno pozornost je treba nameniti pojavom samovoljnih aretacij in nezakonitih pridržanj ter razmeram v zaporih. Samovoljne aretacije in nezakoniti centri za pridržanje, ki jih vodijo različni subjekti (povezani z nekdanjo vlado, milicami, vplivnimi nasilneži ali uporniški skupinami), so v Afganistanu zelo razširjeni. Na splošno se človekove pravice v teh nezakonitih centrih za pridržanje niso spoštovale, osebe, ki se soočajo z dejanskim tveganjem nezakonitega pridržanja, pa morda potrebujejo zaščito. Talibani so kmalu po prevzemu oblasti napovedali izpustitev „vseh političnih zapornikov“ po vsem Afganistanu in izpustili več tisoč zapornikov. Uradnik talibanov je 31. oktobra 2021 dejal, da je v Afganistanu približno 4 000 zapornikov. Sedanji zaporniki so bili pridržani zaradi obtožb kaznivih dejanj, vključno z umorom in uboji. Poleg tega naj bi talibani po poročilih zapirali ljudi zaradi manjših „sumov nezakonitih dejavnosti“. Po poročanjih naj bi talibanski borci pridržali ljudi ter v priporu izvajali nasilje in mučenje. Drugi sporočeni primeri mučenja, ki ga izvajajo talibani, se nanašajo na novinarje, zdravstvene delavce in civiliste med večtedenskimi spopadi v provinci Panšir. V provinci Nangarhar in na drugih območjih države naj bi talibani kršili človekove pravice oseb z domnevnimi povezavami z ISKP, vključno z nezakonitim pridržanjem in mučenjem. Poleg tega se lahko oceni, da lahko nastane resna škoda v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#), kadar gre za skrajno nepravilen ali

nesorazmeren pregon ali kazen ali kadar je oseba v zaporu izpostavljena razmeram, ki niso združljive s spoštovanjem človekovega dostojanstva. Poudariti je treba tudi, da se je v uradnih in neuradnih centrih za pridržanje pogosto izvajalo mučenje.

- **Telesno kaznovanje:** V *šeriatskem pravu* je telesno kaznovanje predvideno za različna kazniva dejanja, na primer kamenjanje za prešuštvo, javno bičanje za uživanje alkohola in amputacija roke za določene vrste kraje. Po prevzemu oblasti so talibani jasno izjavili, da zahtevajo spoštovanje *šeriatskega prava*. Po poročanjih naj bi se telesno kaznovanje, vključno z usmrčitvami, štelo za nujen del islamskega prava. Po nekaterih navedbah naj bi se talibanski sodniki izogibali izrekanju strogih kazni, da ne bi izgubili podpore prebivalstva. Po nekaterih poročilih pa naj bi talibanski borci izvajali kazni nad civilisti, med drugim bičanje domnevnih tatov. Če ni povezave z razlogom za preganjanje v skladu z opredelitvijo begunca, lahko tveganje za navedeno telesno kaznovanje izpolnjuje pogoje v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#).
- **Kriminalno nasilje:** Poroča se o splošnem in organiziranem kriminalu po vsej državi, ki sta se v zadnjih letih povečala, zlasti v večjih mestih, kot so Kabul, Džalalabad, Herat in Mazar-i-Šarif. Prijavljena kazniva dejanja so zajemala ugrabitve odraslih in otrok, rope in vlome, umore in izsiljevanje. Tarče kriminalnih združb so bili poslovneži, lokalni uradniki in navadni ljudje, kot glavne tarče pa so bili navedeni tujci in premožni Afganistanci. Na voljo so zgolj omejene informacije o kriminalnih dejavnostih po talibanskem prevzemu oblasti. Če ni povezave z razlogom za preganjanje v skladu z opredelitvijo begunca, lahko tveganje za kazniva dejanja, kot so navedena zgoraj, izpolnjuje pogoje v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#).

Drugi primeri, pri katerih lahko obstaja dejansko tveganje resne škode v skladu s [členom 15\(b\) direktive o pogojih](#), so med drugim nekateri primeri v okviru profilov [2.13 Otroci](#), [2.16.2 Posamezniki, udeleženi v zemljiških sporih](#), itd.

Upoštevajte, da bi lahko bilo smiselno razmisliti o [izključitvi](#).

Preberite več v skupni analizi.

Člen 15(c) direktive o pogojih

Resna in individualna grožnja življenju ali telesni celovitosti civilista zaradi vsesplošnega nasilja v primerih mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada

Zadnja posodobitev: april 2022

Potrebni elementi za uporabo [člena 15\(c\) direktive o pogojih](#) so:

Slika 2. Člen 15(c) direktive o pogojih: elementi ocene.

Za uporabo [člena 15\(c\) direktive o pogojih](#) je treba zgornje elemente določiti kumulativno.

Preberite več v skupni analizi.

V nadaljevanju so povzeti ustrezni sklepi o razmerah v Afganistanu.

a. Oboroženi spopad: V poletnih mesecih leta 2021 je talibanska ofenziva hitro napredovala, zato so zavzeli skoraj vso državo. Pripadniki ANSF so se pogosto umaknili s položaja in niso sodelovali v spopadih. Talibani so v izjavah po prevzemu Kabula avgusta 2021 razglasili, da je vojna končana. Vendar so bile na nekaterih območjih organizirane oborožene skupine upornikov in je prišlo do oboroženih spopadov. Tudi ISKP še naprej deluje v državi.

Preberite več v skupni analizi.

b. Civilist: [Člen 15\(c\) uredbe o pogojih](#) se uporablja za osebo, ki ni članica nobene od strani v spopadu in ne sodeluje v sovražnostih, vključno z nekdanjimi borci, ki so se resnično in trajno odrekli oboroženim dejavnostim. Prošnje oseb z naslednjimi profili je treba skrbno preučiti. Na podlagi individualne ocene se lahko ugotovi, da takšni prosilci ne izpolnjujejo pogojev za civiliste v skladu s [členom 15\(c\) direktive o pogojih](#). Na primer:

- **talibani;**

- **oborožene skupine, ki nasprotujejo talibanom:** več paravojaških skupin je še naprej obstajalo ali pa so bile ustanovljene v zadnjih dneh talibanske ofenzive in po njihovem prevzemu oblasti;
- **druge oborožene skupine:** druge oborožene skupine, dejavne v Afganistanu, so na primer ISKP, IMU, mreža Haqqani, Al Kaida in Jundullah.

Opozoriti je treba, da aktivno sodelovanje v sovražnostih ne pomeni le javnega nošenja orožja, temveč lahko vključuje tudi znatno logistično in/ali upravno pomoč borcem.

Pomembno je poudariti, da je ocena potreb po zaščiti usmerjena v prihodnost. Zato je glavno vprašanje, ali bo prosilec po vrnitvi civilist ali ne. Dejstvo, da je oseba v preteklosti sodelovala v sovražnostih, ne pomeni nujno, da se [člen 15\(c\) direktive o pogojih](#) zanjo ne uporablja.

Preberite več v skupni analizi.

- c. Vsesplošno nasilje:** Vsesplošno nasilje in število civilnih žrtev sta se po talibanskem prevzemu oblasti precej zmanjšali. Od avgusta 2021 se je zmanjšal tudi obseg razselitev, ki jih povzročajo spopadi. Po umiku mednarodnih vojaških enot je eden od glavnih akterjev prejšnjega konflikta (nekdanja afganistanska vlada) prenehal obstajati, medtem ko se konflikt med talibani in ISKP nadaljuje. Po poročanjih naj bi bilo nasilje, ki poteka po državi, ciljno usmerjeno, vendar so bile v primerih takega nasilja ugotovljene tudi civilne žrtve. Zlasti na določenih območjih države je prihajalo do varnostnih incidentov. Zato se je ob pripravi tega dokumenta štelo, da je **raven vsesplošnega nasilja** precej nižja, kot je bila pred talibanskim prevzemom oblasti. Vendar bi morale prihodnje tveganje vsesplošnega nasilja v katerem koli delu države vselej temeljiti na najnovejših informacijah o dinamiki na posameznem območju in tudi v celotni državi. Upoštevati je treba tudi omejitve v zvezi z zanesljivim poročanjem iz države.

Glede na razvoj varnostnih razmer v Afganistanu in za pripravo v prihodnost usmerjene ocene stopnje **tveganja zaradi vsesplošnega nasilja** v oboroženih spopadih bi se lahko na podlagi ustreznih in najnovejših skupnih informacij o izvorni državi upoštevali naslednji elementi:

- **akterji v spopadu:** vključno s pojavom in/ali operativnimi zmogljivostmi različnih akterjev, morebitnim sodelovanjem drugih držav v spopadu, trajanjem in relativno stabilnostjo nadzora posameznega akterja na ozemlju itd.;
- **incidenti in civilne žrtve:** uporabljene metode in taktike, pogostost incidentov in njihov vpliv na civilne žrtve;
- **geografski obseg:** določeno nasilje, povezano s spopadi, je lahko omejeno na določeno regijo na podlagi vključenih akterjev, na primer v zvezi z lokalnimi oboroženimi skupinami, ki se upirajo talibanom;
- **razseljenost:** razseljenost, ki je posledica konflikta, je lahko pomemben kazalnik stopnje nasilja in/ali načina, kako civilno prebivalstvo dojema tveganja.

Preberite več v skupni analizi.

d. Resna in individualna grožnja:

V okviru „drsnе lestvice“ je treba presoјati vsak primer posebej ob upoštevanju narave in intenzivnosti nasilja na območju ter kombinacije osebnih okoliščin prosilca. Nekatere osebne okoliščine bi lahko prispevale k povečanemu tveganju vsesplošnega nasilja, vključno z njegovimi neposrednimi in posrednimi posledicami. Čeprav ni mogoče zagotoviti izčrpnih napotkov glede možnih vrst ustreznih osebnih okoliščin in načina za njihovo ocenjevanje, so kot možni primeri okoliščin, ki lahko vplivajo na sposobnost osebe, da oceni tveganja, povezana z vsesplošnim nasiljem v primeru oboroženega spopada in/ali se jim izogne, poudarjeni naslednji:

- starost,
- spol,
- zdravstveno stanje in invalidnost, vključno z duševnimi težavami,
- ekonomske razmere,
- poznavanje območja,
- poklic prosilca,
- itd.

Preberite več v skupni analizi.

- e. Grožnja življenju ali telesni celovitosti:** Tveganje za škodo je v skladu s [členom 15\(c\) direktive o pogojih](#) opredeljeno kot „grožnja življenju ali telesni celovitosti civilista“ in ne kot (grožnja) določenega nasilnega dejanja. Nekatere vrste grožnje življenju ali telesni celovitosti civilistov v Afganistanu, o katerih pogosto poročajo, vključujejo umore, poškodbe, ugrabitve, invalidnost zaradi protipehotnih min itd.

Preberite več v skupni analizi.

- f. Povezava:** Povezava „zaradi“ se nanaša na vzročno zvezo med vsesplošnim nasiljem in škodo (resna grožnja za življenje ali telesno celovitost civilista) ter zajema:

- škodo, ki je neposredna posledica vsesplošnega nasilja ali dejanj akterjev v spopadu, in

- škodo, ki je posredna posledica vsesplošnega nasilja v primeru oboroženega spopada. Posredni učinki se upoštevajo le do neke mere in dokler obstaja dokazljiva povezava z vsesplošnim nasiljem, na primer: močno razširjeno kriminalno nasilje kot posledica brezzakonja, uničenje potrebnih sredstev za preživetje, uničenje infrastrukture, odvzem ali omejitev dostopa do humanitarne pomoči, omejen dostop do zdravstvenih ustanov. Oboroženi spopadi in/ali blokade cest lahko povzročijo tudi težave pri preskrbi s hrano, ki povzročajo lakoto, ali deloma ali popolnoma onemogočen dostop do zdravstvenih ustanov v nekaterih regijah v Afganistanu.

Preberite več v skupni analizi.

Subjekti zaščite

Zadnja posodobitev: april 2022

V [členu 7 direktive o pogojih](#) je določeno, da lahko zaščito nudijo le:

a. država;

b. stranke ali organizacije, ki nadzorujejo državo ali bistveni del ozemlja države;

če so **pripravljene in sposobne** zagotavljati zaščito, ki mora biti:

dejanska in nezačasna.

Takšna zaščita se načeloma zagotavlja, kadar omenjeni subjekti sprejmejo razumne ukrepe za preprečitev preganjanja ali resne škode, med drugim z **vodenjem učinkovitega pravnega sistema za odkrivanje, pregon in kaznovanje** dejanj, ki pomenijo preganjanje ali resno škodo,

in ko ima prosilec **dostop do takšne zaščite.**

V času upora so se talibani uveljavili kot afganistanska vlada v senci, njihova komisija in upravni organi pa so posnemali upravne urade in naloge tipične vlade. Štelo se je, da na oblikovanje politik in njihovo izvajanje vplivajo lokalni talibanski voditelji, osebnosti, želje in odnosi. Skupina je na ozemljih pod svojim nadzorom upravljala vzporedni pravosodni sistem, ki temelji na strogi razlagi šeriatskega prava, kar je privedlo do usmritev na podlagi sklepov vzporednih sodišč in kazni, ki jih misija UNAMA šteje za krute, nečloveške in poniževalne.

Talibani so po prevzemu prestolnice Kabul napovedali ponovno ustanovitev Islamskega emirata Afganistan, ki je obstajal med letoma 1996 in 2001. Po navedbah so oktobra 2021 nadzorovali celotno ozemlje Afganistana in zagotavljali storitve ljudem.

Talibani niso razkrili podrobnosti o tem, kako nameravajo voditi Afganistan, niti o tem, kakšen politični sistem nameravajo sprejeti ali na kakšni ustanovni podlagi bo delovala vlada. Na splošno so *šeriatsko pravo* navajali kot pravni in politični sistem ter poudarjali pomen islama pri upravljanju. Tako je bila večina oseb, imenovanih v začasno vlado, iz vrst duhovništva.

Zapolnjeni so bili položaji na osrednjih ministrstvih in v provincialni upravi, vključno z ministrstvom za spodbujanje kreposti in preprečevanje greha. Pod prejšnjo talibansko oblastjo je ena glavnih nalog organa bila izvrševati šeriatsko pravo, kot ga razlagajo talibani, po

poročanjih pa naj bi novo ministrstvo že izdalo smernice o temah, povezanih z „islamskimi vrednotami“.

Talibani so začeli ustanavljati tudi varnostne institucije. Viri so poročali, da vodstvo talibanov nima nadzora nad svojimi borci ter da so talibanski borci ukrepali na lastno pobudo ter izvajali nasilje na civilnim prebivalstvom in novinarji, hišne preiskave in povračilne ukrepe, kljub splošni amnestiji, razglašeni za vse, ki so služili v prejšnji vladi.

Ker so talibani več let upravljali vzporedna šeriatska sodišča, se pričakuje, da bo prihodnji pravosodni sistem pomenil nadaljevanje uveljavljenih vzporednih sodišč. Abdul Hakim Ishaqzai, vodja nekdanjega sistema vzporednih sodišč, vključno z vrhovnim sodiščem, je bil 7. septembra 2021 imenovan na položaj ministra za pravosodje. Po poročanjih je bilo sredi oktobra 2021 ustanovljeno novo vrhovno sodišče.

Po navedbah talibanskih uradnikov se telesno kaznovanje, vključno z usmrčitvami, šteje za nujen del islamskega prava in nekatere oblike kazni, ki so se uporabljale pod prejšnjo talibansko oblastjo, bodo znova uvedene. Navedeno je bilo tudi, da bo usmrtitve naložilo sodišče, vendar se kazni morda ne bodo izvrševale javno. V skladu s strokovnim mnenjem pa javno izvrševanje morda ni potrebno za vse vrste kaznivih dejanj, medtem ko je treba za nekatera kazniva dejanja kazen izvršiti javno. Talibani so sredi oktobra sporočili, da se kazni ne bodo izvrševale javno, razen če vrhovno sodišče odredi nasprotno.

Pravosodni mehanizem, ki ga upravljajo talibani, zaradi neobstoja dolžnega postopanja in narave kazni ne izpolnjuje pogojev za zakonito obliko zaščite. Ob upoštevanju njihove zgodovine kršitev človekovih pravic se lahko na podlagi informacij, ki so bile na voljo v času priprave tega dokumenta, sklepa, da talibani ne izpolnjujejo pogojev za subjekt zaščite, ki je sposoben zagotoviti dejansko, nezačasno in dostopno zaščito.

Trenutno ni ugotovljeno, da bi kakšen drug akter nadzoroval bistven del ozemlja in bi lahko zagotovil zaščito v smislu člena 7 direktive o pogojih.

Preberite več v skupni analizi.

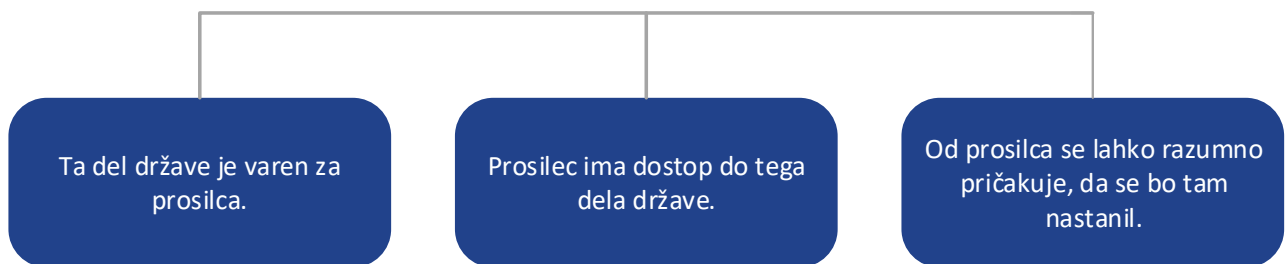
Kadar na domačem območju prosilca ni mogoče identificirati nobenega subjekta zaščite, ki bi izpolnjeval zahteve iz [člena 7 direktive o pogojih](#), se lahko ocena nadaljuje s preučitvijo razpoložljivosti možne notranje zaščite.

Možnost notranje zaščite

Zadnja posodobitev: april 2022

Potrebni elementi za uporabo [člena 8 direktive o pogojih](#) so:

Diagram 3. Možnost notranje zaščite: elementi ocene.

Za profile, za katere obstaja utemeljen strah pred preganjanjem ali dejansko tveganje, da jim bodo talibani povzročili resno škodo, ob upoštevanju ozemeljskega nadzora skupine **varnostno** merilo ne bi bilo izpolnjeno.

Za posameznike z utemeljenim strahom pred preganjanjem ali resničnim tveganjem, da utrpijo resno škodo, ker so tarče drugih subjektov, bi zaradi negotovosti trenutnega položaja in pomanjkanja zaščite, ki bi izpolnjevala zahteve iz člena 7 direktive o pogojih, pomenilo, da IPA ne bi bila varna. V izjemnih primerih oseba po premestitvi na določen del države morda ne bo imela utemeljenega strahu ali se srečala z dejanskim tveganjem, da utrpi resno škodo, odvisno od vpliva zadevnega subjekta. Pri ocenjevanju, ali bi bila zahteva po varnosti utemeljena, je treba upoštevati negotovost trenutnih razmer.

Zdaj ni znanih omejitev glede **potovanja in dostopa** za moške v Afganistanu. Možnost žensk, da same potujejo v Afganistanu, so že omejevale družbene in uradne omejitve, njihovo svobodo gibanja pa je pogosto omejevala zahteva po soglasju moškega ali moškem spremljevalcu. Talibani so po prevzemu oblasti napovedali dodatne omejitve potovanja za ženske, ki lahko vplivajo na možnost žensk, da varno in zakonito potujejo v Afganistanu. Zlasti naj bi ministrstvo za spodbujanje kreposti in preprečevanje greha izdalo smernice, v skladu s katerimi ženskam ni dovoljeno ponujati prevoza na razdalje,

večje od 45 milj (72 kilometrov), če niso v spremstvu sorodnika, vozniki pa so pozvani, naj ne ponujajo prevoza ženskam, ki ne nosijo naglavne rute.

V izjemnih primerih, v katerih bi lahko bila izpolnjena merila glede varnosti, potovanja in dostopa na podlagi možnosti notranje zaščite, je treba posebno pozornost nameniti tudi sedanjim humanitarnim razmeram v Afganistanu. Navedene razmere bi vplivale na merilo **razumnosti** v okviru ocene na podlagi [člena 8 direktive o pogojih](#), zaradi njih pa možnost notranje zaščite na splošno ne bi bila razumna.

Zato se v času priprave tega dokumenta šteje, da možnost notranje zaščite (IPA) na splošno ne bi veljala za noben del Afganistana.

Preberite več v skupni analizi.

Izključitev

Zadnja posodobitev: november 2021

Zaradi resnih posledic, ki bi jih lahko imela izključitev za posameznika, je treba razloge za izključitev razlagati strogo in jih uporabljati previdno.

Primeri v tem poglavju niso izčrpni in dokončni. Vsak primer je treba presojeti posebej.

Uporaba klavzul o izključitvi je obvezna, kadar obstajajo resni razlogi za domnevo, da je prosilec storil katero od zadevnih dejanj.

Izključitev je treba uporabiti v naslednjih primerih:

Razlogi za izključitev

Status begunca

- kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu
- hudo nopolitično kaznivo dejanje izven države sprejemnice, preden ga/jo je ta sprejela kot begunca/begunko
- dejanja v nasprotju z načeli in nameni Združenih narodov

Subsidiarna zaščita

- kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu
- hudo kaznivo dejanje
- dejanja v nasprotju z načeli in nameni Združenih narodov
- prosilec predstavlja nevarnost za skupnost ali varnost države članice, v kateri se nahaja
- druga kazniva dejanja (v določenih okoliščinah)

Pri tem je treba poudariti, da dokazno breme za ugotavljanje elementov zadevnih razlogov za izključitev in individualne odgovornosti prosilca nosi organ za presojo, medtem ko je prosilec še naprej dolžan sodelovati pri ugotavljanju vseh dejstev in okoliščin, ki so pomembne za njegovo prošnjo.

Preberite več v skupni analizi.

V zvezi z Afganistanom lahko številne okoliščine in različni profili zahtevajo preučitev morebitne uporabnosti razlogov za izključitev. Direktiva o pogojih ne določa roka za uporabo razlogov za izključitev. Prosilci so lahko izključeni v zvezi z dogodki, ki so se zgodili v sedanjem spopadu in v preteklih spopadih (npr. revolucija „Saur“ in Khalqov režim (1978–1979), sovjetsko-afganistanska vojna (1979–1989), spopad med afganistanskimi vladnimi silami in mudžahidskimi silami (1989–1992) ter afganistanska državljanska vojna (1992–1996), talibanski režim (1996–2001)). Afganistanski državljani so bili vpleteni tudi v spopade zunaj Afganistana, kar je lahko pomembno za izključitev.

Po informacijah o izvorni državi so dejanja, ki so razlog za izključitev, zagrešili številni akterji, in to tako v zvezi z oboroženimi spopadi kot tudi v smislu splošnih kaznivih dejanj in kršitev človekovih pravic.

Preberite več v skupni analizi.

V naslednjih pododdelkih so na voljo napotki glede možne uporabnosti razlogov za izključitev v zvezi z Afganistanom.

Kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin, zločin proti človeštvu

Zadnja posodobitev: november 2021

Opozoriti je treba, da razlog „kaznivo dejanje proti miru“ v primerih prosilcev iz Afganistana ni posebno pomemben.

Po informacijah o izvorni državi so uporniške skupine, (nekdanja) ANSF in provladne milice ter civilisti v Afganistanu morda vpleteni v dejanja, ki bi jih lahko opredelili kot vojne zločine ali zločine proti človeštvu. Sporočene kršitve mednarodnega humanitarnega prava, ki so jih zagrešile vse strani v sedanjih in preteklih spopadih v Afganistanu, bi lahko pomenile vojne zločine.⁷

V smislu opredelitve ustreznih dejanj kot vojnih zločinov se lahko oboroženi spopadi ⁽⁸⁾, ki potekajo v Afganistanu, označijo kot sledi:

- oboroženi spopad med vlado PDPA in oboroženimi nasprotniki od poletja leta 1979 do sovjetske invazije 24. decembra 1979: ni mednarodni;

(7) Glejte tudi <https://www.icc-cpi.int/afghanistan>.

(8) Upoštevajte, da se ocena v skladu s členom 12(2)(a) in členom 17(1)(a) direktive o pogojih nanaša na ustrezne mednarodne instrumente, ki določajo pogoje. Zato ocena, ali gre za oboroženi spopad ali ne, in narava spopada temeljita na mednarodnem humanitarnem pravu in se lahko razlikujeta od presoje v okviru člena 15(c) direktive o pogojih, kot je opredeljeno v sodbi Sodišča Evropske unije v zadevi *Diakité*.

- sovjetsko-afganistanska vojna od decembra 1979 do februarja 1989: mednarodna;
- oboroženi spopad med „mudžahidskimi“ silami in vlado (1989–1996): ni mednarodni;
- oboroženi spopad med talibani in združeno fronto (1996–2001): ni mednarodni;
- oboroženi spopad med koalicijo pod vodstvom ZDA in talibanskim režimom med oktobrom 2001 in junijem 2002: mednarodni;
- upor proti (nekdanji) afganistanski vladi, ki ga vodijo talibani (od leta 2002), ter spopadi med različnimi skupinami AGE (2015– poteka): ni mednarodni.

Amnestija, ki je predvidena v skladu z afganistanskim zakonom o nacionalni stabilnosti in spravi, ter določbe o pomilostitvi iz sporazuma s Hezb-e Islami/Gulbuddin Hekmatyar (HIG) od septembra 2016 verjetno ne bi preprečile izključitve prosilca, če je bila ugotovljena individualna odgovornost za ustrezna izključitvena dejanja, saj ne bi izpolnjevale potrebnih zahtev, tj. da so izraz demokratične volje državljanov Afganistana in je posameznik odgovarjal drugače.

Hudo (nepolitično) kaznivo dejanje

Zadnja posodobitev: november 2021

V zvezi z Afganistanom je razlog „hudo (nepolitično) kaznivo dejanje“ zaradi razširjenosti kriminala in neobstoja javnega reda in miru še posebno pomemben. Poleg umorov, povezanih z družinskimi in drugimi zasebnimi spori, lahko nekateri primeri posebno pomembnih hudih kaznivih dejanj vključujejo trgovino s prepovedanimi drogami, nedovoljeno trgovino z orožjem, trgovino z ljudmi, korupcijo, poneverbe in drug gospodarski kriminal, nezakonito obdavčitev, nezakonito pridobivanje, trgovanje ali tihotapljenje mineralov, dragih kamnov, arheoloških artefaktov itd.

Nasilje nad ženskami in otroki (na primer v zvezi s prakso *bacha bazi* v povezavi s porokami otrok, uboji iz časti, spolnim nasiljem ali nekaterimi oblikami nasilja v družini itd.), ki je zelo razširjeno v Afganistanu, bi lahko prav tako pomenilo hudo (nepolitično) kaznivo dejanje.

Nekatera huda (nepolitična) kazniva dejanja so lahko povezana z oboroženim spopadom (npr. če so storjena z namenom financiranja dejavnosti oboroženih skupin) ali pa bi lahko pomenila v osnovi nečloveška dejanja, storjena kot del sistematičnega ali zelo razširjenega napada na civilno prebivalstvo – v tem primeru jih je treba preučiti v skladu s [členom 12\(2\)\(a\)/členom 17\(1\)\(a\) direktive o pogojih](#).

V zvezi z izključitvijo iz statusa begunca lahko kaznivo dejanje spada v ta razlog, če je storjeno v Afganistanu ali kateri koli tretji državi (na primer, ko je prosilec prebival v Pakistanu ali Iranu ali v državah tranzita itd.). V zvezi s subsidiarno zaščito bi do izključitve privedla tudi huda kazniva dejanja, ki so jih afganistanski prosilci zagrešili v državi gostiteljici.

Dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov

Zadnja posodobitev: november 2021

V zvezi z Afganistanom bi lahko (nekdanja) pripadnost oboroženim skupinam, kot so ISKP, talibani ali Hezb-e Islami, poleg premislekov v skladu s [členom 12\(2\)\(a\)/členom 17\(1\)\(a\) ali členom 12\(2\)\(b\)/členom 17\(1\)\(b\) direktive o pogojih](#) sprožilo ustrezne premisleke v skladu s [členom 12\(2\)\(c\)/členom 17\(1\)\(c\) direktive o pogojih](#).

Uporaba izključitve bi morala temeljiti na individualni oceni posebnih dejstev v okviru dejavnosti prosilca v takšni organizaciji. Položaj prosilca v organizaciji bi lahko bil pomemben dejavnik in visok položaj bi lahko upravičil (izpodbojno) domnevo o individualni odgovornosti. Kljub temu je treba preučiti vse pomembne okoliščine, preden se lahko sprejme odločitev o izključitvi.

Kadar razpoložljive informacije nakazujejo možno sodelovanje pri kaznivih dejanjih proti miru, vojnih zločinah ali zločinah proti človeštvu, bi bilo treba oceno opraviti ob upoštevanju razlogov za izključitev v skladu s [členom 12\(2\)\(a\)/členom 17\(1\)\(a\) direktive o pogojih](#).

Nevarnost za skupnost ali varnost države članice

Zadnja posodobitev: november 2021

Pri obravnavi prošnje za mednarodno zaščito se razlog za izključitev na podlagi [člena 17\(1\)\(d\) direktive o pogojih](#) uporablja samo za osebe, ki so sicer upravičene do subsidiarne zaščite.

Za razliko od drugih razlogov za izključitev uporaba te določbe temelji na oceni tveganja, usmerjeni v prihodnost. Kljub temu se pri obravnavi upoštevajo pretekle in/ali sedanje dejavnosti prosilca, kot so njegove povezave z nekaterimi skupinami, za katere velja, da predstavljajo grožnjo za varnost držav članic, ali kriminalne dejavnosti prosilca.

Preberite več v skupni analizi.

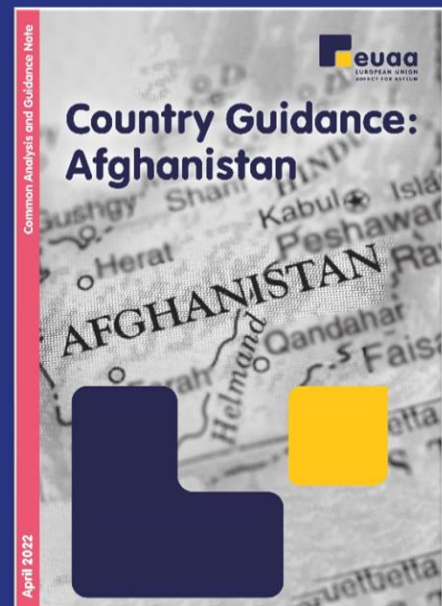
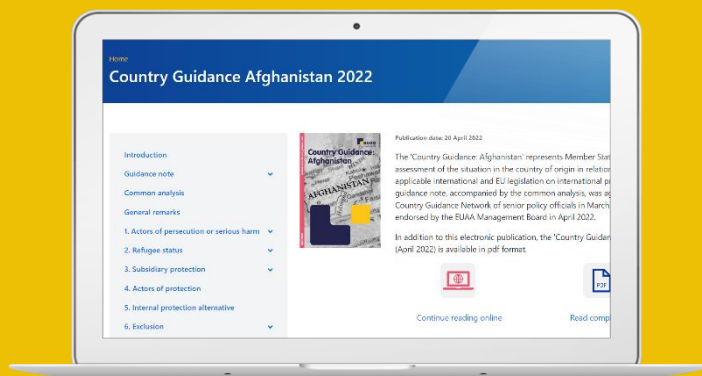
Kratice in okrajšave

ALP	Afganistanska lokalna policija, tj. varnostna pobuda za vključitev oboroženih milic v policijo pod okriljem ministrstva za notranje zadeve.
ANSF	Afganistanske nacionalne varnostne sile, vključno z afganistansko nacionalno armado (ANA), afganistansko nacionalno policijo (ANP) in državno direkcijo za varnost (NDS).
COI	Informacije o izvorni državi
DP (direktiva o pogojih)	Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite
EU	Evropska unija
EUAA	Agencija Evropske unije za azil
IDP	Notranje razseljene osebe
IPA	Možnost notranje zaščite
ISKP	Islamska država province Korasan
LGBTIQ	Osebe LGBTIQ so osebe: ki jih privlačijo osebe istega spola (homoseksualke, homoseksualci) ali katerega koli spola (biseksualne osebe); katerih spolna identiteta in/ali spolni izraz ne ustreza spolu, določenem ob rojstvu (transspolne, nebinarne osebe); ki se rodijo s spolnimi znaki, ki ne ustrezajo tipični opredelitvi moškega ali ženskega spola (interspolne osebe), in katerih identiteta ne ustreza binarni razvrstitvi spolne usmerjenosti in/ali spola (queer).
NVO	Nevladna organizacija
SEU	Sodišče Evropske unije
UNAMA	Misija pomoči ZN v Afganistanu
UNHCR	Urad visokega komisarja ZN za begunce
ZN	Združeni narodi

Celovita skupna analiza, ki je podlaga za te smernice, je na voljo v angleščini v obliki e-knjige in različici PDF.

Poiščite ju na naslovu:

<https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>

doi: 10.2847/156493

